

Havaittuani.

Vihko runoja ja virsiä.

Kirjoittanut

J. H. Erkkö.

Helsingissä,

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa,

1886.

100
Havittuam.

Vinko kurojs ja virsis

Edgarnas

J. H. Erik.

Hedgren

Edgarnas kirkon kirkonkirjuri

1888

3.

I.

Maltu, mieleni.

Maltu, mieleni!

Taltu tasaiseen,

Niin voit airoella aukealle.

— Aivot särryt on

Kiihko Kullervon. —

Hilli luontosi,

Lennä vakaiseen,

Niin voit sinkoella loitommalle.

— Louhi raivossaan

Katkoi sormiaan. —

Totta puuhaat, etsit oikeata
Lemmen voimin.
Käytä mielenvartta vakavata
Töin ja toimin.
Suojaa intoasi lemmenlasta,
Lemmonlasta hurjaa torjuen
Tahdon ohjaksia tempomasta,
Hengen valtasuuntaa häiriten.
Missä kiihko, kiivaus,
Mielen-ärty, riivaus,
Siinä kohtaa kompastus,
Palkka mielten ylpeitten.
Vakaa Luojan kokko vasta
Merest' auttoi hukkumasta
Wäinämöisen, henkimahdin,
Valon vahdin.

Tartut maailman
Rattaaseen,
Tunnet kulkevan
Verkalleen,
Survaltaa sen tahdot vauhtihin —
Huomaatkin

Kuin se vyöryy vakavasti,
Survaisee sun helpommasti.
Joll'et seuraa, se sun survaiskaan!
Paras muisto maailmalle,
Paras palkka: aikanaan
Musertua edistyksen vauhtipyörän alle.

Toinen aika.

Aika lakata on valamasta
Kiiltokulkusia onttoja,
Aika kieltää suita soittamasta
Hengetöntä sananhelinää;
Kauppiamasta kissankultia,
Kuoritotta pettävää,
Taikka säkittäisin helpeitä,
Joiss' on hyppyistäysi jyviä.
Aika lakata on laittamasta
Kirjapainoksia paksuja,
Joista mielehen jää tyhjä muoto,
Autio kuin louhipohja luoto.

Aika mieltyä on soitelmiin,
Joissa henki liittyy säveliin;
Aika kuulla kullanhuuhtojaa,
Vaikka köyhä onkin Lapinmaa,
Elämän ei virta kullaton,
Helmiäkin puhtait' on.
Miksi korjaella hallanviljaa
Mehutonta?
Salolammen luona kypsyy hiljaa
Sarkaa monta,
Joissa terve suurus rehottaa,
Hengen suurus, hengen maa.

Aika uimahan on oppia,
Elämässä uimaan uppoomatta,
Sukeltamaan haahten aarteita
Syväst', elävästä virrasta
Uupumatta,
Sukeltamaan ennen särkyneet
Ihmishengen onnenpirstaleet,
Rakenteeksi ehjän aikajakson,

Jossa yhtyy kansain säveleet,
Kurjain huuto vaikenee,
Sorretut saa sovituksen, makson,
Edistyksen suunta selkenee.

Häkkilintu.

Linda äsken pääsi koulusta,
 Hoitelee nyt häkkilintua.
 Lintu pyrähtelee häkissään,
 Tekis mieli ulos lentämään.
 Rautalangat lausuu: «vaarallista!
 Eksyt, hukut! — tääll' on turvallista.»

Lintu pyrähtelee yhtenään.
 — No, jos koetteeksi päästetään. —
 Vapaus! ah, tuntuu hyvältä!
 Oikein tekis mieli etemmä,

Tekis mieli laulaa vuorimailla,
Joss' on salit seiniäkin vailla.

Siell' ois nähdä maat ja taivahat,
Tunnustella tuulet vapahat,
Kuuluis ehkä laulu loitompaa,
Voisi kilpausta koettaa. —
Tuoss' on auki akkuna — he heijaa!
Siitä lintu ulko-ilmaan leijaa.

Linda itkee: «nyt sen surma vie!»
Lintu laulaa: «tääll' on auki tie!
Vaivun varhemmin tai myöhemmin,
Lauluni on vapaa kuitenkin.»
Linda tuntee jotain kaipausta,
Kaipausta, rinnan ahdistusta.

«Siivet kun on lentokuntoiset,
Vapahina leijaa lintuset.

«Vaarallista!» mulle huudetaan,
Itse kun vaan ajattelenkaan.
Tuhat veruketta, paha paulaa
Turhan luulon rautalangat laulaa.»

Vapautta.

Linda, linnun vapahan
Saaos hengen siipyet!
Vapahina taivahan
Menestyvät lintuset,
Vapaast' ajatella voivat,
Vapaat säveleensä soivat.

Vapaan ilman hengitys
Autuus kukkamaailman,
Kevään uusisyntymys
Työ on poven vapahan.

Luonto tuoss' on ulkonamme
Kuva sisämaailmamme.

Ahdas henki, maho maa,
Orja vuoden mennehen.
Vapaa henki, viljamaa,
Kohtu uutten satojen.
Hengi rintaas vapautta,
Kahleiksi vaan — rakkautta!

Ihmisyys.

Yhteiskunt' ois mantteliko vanha puhki palvelut?
Korjatkaa se! Paikatkaa!
Voitte poiskin viskata,
Mutta uusi ommelkaa!
Ihmiskunta oisko vaan kuin patarani rikkunut?
Uudestaan se valakaa,
Tehkää kello sointuva,
Jonka kunniasta maa
Kajahtaa!

Hyv' on huutaa, valvoa,
Mutta pelko pois!
Vaikka puhki katuja,
Talot raunioina ois:
Katu kasvaa umpehen,
Uusiakin aukee teitä,
Talot kilpaa kohoten
Kotinamme suojaa meitä.
Elämä luo muotoja,
Vanhat hylkää, uusiin vaihtaa,
Edistyksen sulkuja
Tieltään työntää, väistää, kaihtaa.

Vaikka eksyy ihmisyyt
Toisinaan,
Usein käypi kestävyys
Uupumaan,
Elämää maass' aina asustaa,
Joka aikanaan taas puhkeaa,
Usein ottaa aimo pohdin,
Ryntää tarkoitusta kohdin
Koskenaan.

Elämä

Ihmistä

Johtaa vallassaan.

Elämä

Hänessä.

Toteuttaa tahtoaan.

Elämän

Liekkivän

Näet rakkaudessa —

Elämä on Jumala.

Ihmiskunta elävä on puu,

Vuosituhannet se kukoistuu,

Kantaa hedelmää,

Siittää elämää.

Kuivuu oksia,

Monta haaraa lahoaa,

Mutt' taas uusia

Uhkeoita puhkeaa.

Vaikka moni verho lankeaa,

Kevät uutta vaippaa valmistaa,

Sillä sisällä

Asuu elämä.

Eikö kodissa
Äiti rakasta,
Koska tarvitsee hän rakastaa?
Pikku sisko hoitaa siskojaan
Mielihalust', aivan luonnostaan,
Siit' ett' oikein posket punoittaa.
Hyve salassa
Kukkii kainona,
Tuntee palkakseen,
Kun saa elääkseen.
Uhrauksen innostusta
Viel' on ihmiskunnassa,
Aatevaltain lumousta
Hehkuu nuorukaisissa:
Henkivirrat heitä tempaa
Aikakautta johtamaan,
Yhteishyöty alhaisempaa,
Sorrettua nostamaan.

Suotta ennustaa
Huuhkat kuolemaa:

Ydin ihmisyydessä
Terves on ja elävä;
Vaikka vanhat verhot lankeaa,
Uudet aatokset,
Voimat, nestehet
Kansoja taas kirkastaa.
Sinnes kuin maa muotoaan
Aina pukee uudestaan,
Uumenistaan voimaa uhkuen,
Sinnes pienoismaailma,
Suurin pienist', ihminen,
Uudestaan on versova,
Sillä sisällä
Asuu elämä.

Pois epäily.

Maa yöhön synkeäänkö uppoais? —
 Se usein näyttää niin,
 Kuin päivä kuolis, kesä haudattais
 Yön, hangen peitoksiin
 Ja ihmishenki sortuis syvyyksiin.

Niin näyttää kuoltavan kuin synnyttään,
 Kosk' yht' on molemmat:
 Pois kuollen vanhast', uuteen herätään,
 Niin vaihtuu maailmat,
 Niin uudet aamut, kevääät koituvat.

Tääll' elän päiväni, niin haudan yö
 Taas päivään synnyttää,
 Ei auringolta puutu päivätyö,
 Ei hengelt' elämää,
 Yö sammuttaa, mut aamu sytyttää.

Ei syksyihinsä sorru ihmisyys,
 Ei talven tainnoksiin:
 Uus voima nousee, uusi henkevyys,
 Kuin luonnon ytimiin.
 Lait luonnon yltyy hengen ongelmiin.

Ei kuole lapsi Luojan siittämä,
 Jumalan ihminen,
 Hän kasvaa, versoo verraks isänsä,
 Eteenpäin pyrkien,
 Vaikk' käykin tie kautt' yön ja varjojen.

Eteenpäin riento, kaiken tarkoitus,
 Tie ihmiskunnan on

Ja kaiken liikevoima rakkaus
Vie voitost' voittohon.
Pois epäily, jos syys tai kevät on!

Keväällä.

Yökynttilänne pankaa pois!
Jo päivä täyttää loukot,
Maailman valtaa valkeus,
Elämä johtaa joukot.
Se luodut henkiin nostattaa,
Jäät sydämmistä sulattaa.

Miss' ennen hohti kylmä jää,
Siin' nousee lämmön asteet,
Jumala ilmaan hengittää,
Luo pilvet, kaataa kasteet:

Elämän virrat lonsiaa
Ja viljavoituu hengenmaa.

Maa pohjan vaihtuu etelään,
Ikuisen kesän maaksi,
Ja henki lietsoo lempeään,
Luo kansan autuaaksi:
Yks' toistaan tuntee veljekseen,
Elämän armaaks' isäkseen.

Jumalan, joka lapsissaan
Itsensä ilmi antaa,
Kuin kotka siipipankoillaan
Kaikk' ihmisheimot kantaa,
Heit' tekee verraks' toisilleen
Ja omaisiksi itselleen.

Heit' yhdistää kuin perhettä,
Joll' yhteiset on juuret,

On tarkoitukset ylhäällä
Ja perimykset suuret:
Maa aina valmis hedelmiin
Ja uusiin kevät-kukkasiin.

Tyynellä järvellä.

Nuo taivaan hopeavuoret
 Ja kultaiset kunnahat
 Syvyyden kirkkaudesta
 Niin tyyninä loistavat.

Ja syvyys rantojen paltaat
 Niin kauniisti kuvastaa,
 Ett' aivan henkeä hurmaa
 Tää armas aaltojen maa.

Tuon tahtoisi kaiken kauniin
Mun sieluni omistaa
Ja unhotuksien aaltoon
Maan kurjuuden painaltaa.

Vaan noin sulorunsas rauha,
Kuin järvikin heijastaa,
Se taisteluiden on tuoma,
Sit' ilmaiseksi ei saa.

Havittimani.

II.

Mit' erin' t'era' v'ikoma.

Kia' p'ima' k'ama?

Ma' p'ima' k'ama?

Kia' p'ima' k'ama?

Mit' erin' t'era' v'ikoma?

Mit' erin' t'era' v'ikoma.

Kia' p'ima' k'ama?

Ma' p'ima' k'ama?

Kia' p'ima' k'ama?

Havaittuani.

Jo olin vapaa syntyjään,
Miks' orjan mieltä yhtenään,
Kuin perintöä, kannoin?
Jumalan aatos alussa
Mun siittänyt on vapaana,
Miks' aarteeni pois annoin?

Miks' eksyin Herrast', uskomaan,
Ett' orjina hän omiaan
Vaan pitää pelvon alla;
Kuin itämainen valtias,

On heille julma, oikukas,
Lyö rautavaltikalla.

Hän suuttuneena omansa
Pois sulkisiko luotansa
Ikuisen tuskan yöhön;
Hän leppyisikö lahjuksiin
Ja mieltyneenä muutamiin
Ne ottais päivätyöhön.

Ne ryömijät ja lahjojat
Ja teurashärkäin uhraajat
Hän kutsuis pitoihinsa,
Muut jättäis ulos parkumaan
Ja hammastansa puremaan
Ikuisiin tuskihinsa.

Ja pojastansa parhaasta,
Kun hänet näkis uhrina,

Ihastuis isä vasta,
Ja sitten hänen kauttansa
Vaan vapahtuisi muutama
Iäksi hukkumasta.

Mik' isä, vaikka maallinen
Ja kuinka julmaluontoinen,
Noin ankara tok' oisi?
Vaikk' kuinka lastaan kurittais
Ja tuskain kautta paimentais,
Ei ikiorjaks' soisi.

Niin yksityist' ei ainoaa
Tää Isämme voi unhottaa,
Vaan tahtoo tasallensa:
Meit' edistykseen ainaiseen
Hän vihkinyt on vierelleen
Kuin oman Kristuksensa.

Ei yhtä suosi liemmin,
On yhtä rakas kaikkihin,

Jokaista tahtoo nostaa;
Ken orja on ja pakenee,
Hänt' omat työnsä rankaisee,
Työt pahat pahan kostaa.

Siis auki hengen kahlehet,
Vapaaksi pääskää sydämmet,
Jumalan kevät koittaa!
On totuus vapahduksemme
Ja rakkaus on voimamme, —
Tää usko kaikki voittaa.

Tää ihmislapsen nousemaan
Saa halvast' orjantilastaan
Jumalan ihmisiksi.
Niin Herra maata valloittaa
Ja rakkaus kaikki kirkastaa
Entistä ehommiksi.

Ja kansat, suurta sukuaan
Kun tuntee, syntyy uudestaan,

Häveten halpaa työtä.
Taas Isä ilmi elävin
Lihaksi syntyy lapsihin
Ja poistaa pelvon yötä.

Kummitus-aika.

Min' olin pelvon jo perinyt
Ja vapistuksen vanhemmilta,
Vereeni lasna jo imenyt
Kamalat kummat suuremmilta.

Join peikkomyrkkyä kotona,
Ihanat puhteet istuessa,
Ja kuulin helvetin tuskia
Pyhänä Herran huonehessa.

Siit' öillä valvoin ja vapisin,
Nuo kummitukset silmissäni.
«Rukoile, lapsi!» Ma rukoilin,
Vaan haahmot kiehtoi henkeäni.

Kun äiti otti mun vierelleen,
Sain unenkultaa rauhaisata.
Jos tiesin hänenkin peljänneen,
Ois ollut tuskani kauheata.

Niin kasvoi heikoksi varteni,
Päänpakkoa sain sairastella,
Ja eukot kuoloa ennusti,
Ma koetin vastaan hangotella.

Tein syyksi: «Annahan, Jumala,
Mun ensin hyödyks' elää täällä!»
Se auttoi; viel' olen elossa,
Vaan hyödyst' ollaan eri päällä.

Niin kauan pelkäsin Jumalaa,
Kuin ryöstömiestä ankarata,
Jok' armahtaa vaan lahjojaa
Ja poikiensa tuttavata.

Tok' uhkamielisinä yhtenään
Ma rikoin itse Herraa vasten:
En tuntenut Hänen lämmintään,
En oikeutta kaikkein lasten.

Vaan tuntui tuo salakaipaus:
Jos äidin armautta saisin,
Niin katoaisi yökummitus
Ja rauhan unta uinahtaisin.

Lapsesi.

e

Sun perhees' ihmiskunta on,
Me kaikki lapsiasi.
Jos ken on kurja, onneton,
Se painaa tuntoasi.
Sun isänsydämmes' ei sois
Yht' ainokaista luotaan pois.

Et pety tarkoituksissas,
Kuin pettyy ihmiskäsi,
Vaan sinnes jatkat keinojas
Kuin laps' on sylissäsi.

Niin meitä kanssas nousemaan
Viet kunniasta kunniaan.

Kuink' isä toisin tehdä vois?
Jos luotaan luovuttaisi,
Kuin hylkylapsen heittäis pois —
Ken häntä rakastaisi?
Ken nauttii, Herra, armostas,
Jos joukot kärsii kostoas!

Sä Isämme, me lapses myös,
Tee meitä verraksesi,
Tee suurin rakkaudentyös
Ja nosta rinnallesi!
Ilmesty meissä lihaksi,
Niin tapahtuu Sun tahtosi!

Niin työmme on sun töitäsi,
Tää maa Sun valtamaasi,
On henkemme Sun henkesi,
Maa kukkii kunniaasi.

Niin keskelläkin pauhinaa
Tää maa on meille rauhan maa.

Maa, jossa Herra, rakkaus,
Kuin päivä, lämmön valaa,
Ja totuus, pyhä valkeus
Kuin sähköliekki palaa,
Ja totuutehen rakkaus
On kuolemasta vapahdus.

Haluni.

Jos ken, niin minä olen syntinen,
Jos ken, niin minä armos tarvitsen,
Jumala, pyhä ykseys!
Sinussa syntieni sovitus,
Sinussa armon lähde, rakkaus,
Mun puutteheni täyttämys.

Minuhun rakkautes vuodata,
Anteeksi antamahan opeta,
Minusta hukkaa katkeruus.
Anteeksi antaville anteeks' suot,

Ja heihin henkes majan luot;
Minuhun tee siis templis' uus!

Tee minust' asuntos, se valaise,
Sun totuudellas kirkastuta se,
Mun totuus vaan voi vapahtaa:
Siis toteuta minuss' itsesi,
Niin kirkastan sun maailmassasi,
Ja nostan luokses maailmaa.

Kun janon loit, myös annoit juomia,
Isoovan nälkä taukoo ruuasta,
Niin kaipuun täyttää tyydytys:
Iäti Sinuss' elää haluan,
Iäti kanssas kasvaa rakastan,
Se halu oisko pettymys?

Kun petosta et, Herra, rakasfa,
Et ihmiseesi luonut janoa,
Jot' et vois' itse sammuttaa.
Ei Isä poista lasta luotansa,

Et kättä hylkää ojennettua,
Jonk' oma lapses tarjoaa.

Sua rakkautes vaatii tarttumaan
Ja rinnoillesi minut nostamaan,
Sä itse voit mun puhdistaa.
Mun riistä synneistäni irralleen,
Luo tahtos, tarmos mulle sydämmeen,
Aut', että voin Sua rakastaa!

Ja ihmiskuntaa Sinun kauttasi,
Ett' ynnä Isässään se kasvaisi
Sun totuuksias tuntemaan;
Ett' ihmisistä maasi kaunistuis
Ja rauhan valtakunta rakentuis
Sun oikeuttas noutamaan.

Ei voitonhimo mua kiihota,
En yksinäni luokses halaja,
Meit' ota, Herra, kaikkia!
Mun kansani ja kansat suuremmat

Niin laita, että luokses nousevat,
Sun omas on jok'ainoa.

Sen teet ja luotkin meidät uudestaan.
Kun Isäkseen ken tuntee Sinut vaan,
Ei hirmuherraks' orjien:
Hän sisältänsä kasvaa, uudistuu,
Hän tuortuu, nuortuu, vaikka vanhentuu,
Sun kanssas, Herra, halliten.

Kastevirsi.

Tään lapsen, Herra, tuomme sylihesi,
Hän Sinust' on, Sinuhun palajaa.
Hänt' auta, että pyhä siemenesi
Oraasen, putkeen, tähkään puhkeaa.
Hänt' estä saastumuksen halloista,
Sun aittaas hengenvilja tallenna.

Hän, lapsekseen siinnyt hengestäsi,
Nyt puhtauden kansaks' siunataan.
Hänt' ohjale, hoida kädelläsi
Ja auta Sinuss' aina kasvamaan.

On tulta kastehesi, rakkaus,
Siit' elämän on kasvu, uudistus.

Kenelle aukee rakkautes povi,
Hän halulla Sun töitäs toimittaa.
Ken omas on, ei sille synti sovi,
Hän sukuansa muistaa korkeaa.
Kun häness' asut, Herra, henkenä,
Sun tahdolles hän uhraa verensä.

Hänt' itsekaltaisekses kasvattele,
Kuin sopii rakkautes luontohon,
Totuuden valkeuteen valvattele
Ja auta oikeuden voittohon.
Hän neuvo maailmaa niin käyttämään,
Ett' edistyy hän Sinuss' yhtenään.

Paranna, kasvata ja puhdistuta,
Jos lankeaa, niin nosta uudestaan!
Et hänest' armoasi poikkeuta,
Jos kuritatkin usein ankaraan.

Suo hälle Sinuhun vaan uskallus:
On rakkautes' uusi nousemus.

Sylisi ain' on lämmin lapsillesi
Ja katuville armost' anteeks suot,
Jokaisen tahdot painaa povellesi,
Kotihin viimein kaiken laumas tuot.
Kuin kulkeneekin lapses elintiet,
Kun hänet viimein kotihin vaan viet.

Vaan rakkauteen kasvattaakses meitä
Soit seurahamme omas pienosen,
Hänt' et tok' yksin ihmishoitoon heitä,
Sä kasvattaja keskenkasvuisten.
Me kaikki Sinun, Sinä meidän myös,
Siis meissä täytä suuri hengentyös!

On parannuksen merkki kasteen vesi,
Se lapsen ohjaa puhdistuksehen,
Vaan rakkauden sana, hengen mesi,
Luo voimaa elämähän uutehen.

Siis ilmestytä itses lapsessa,
Niin lapsi löytää kasteen Sinussa.

Hän kasvaa kautt' elämän myrskysäitten
Ja henkeäsi huokuu maailmaan,
Ei väisty tieltä vihan vaahtopäitten,
On valmis kärsimään ja kuolemaan.
Kun häness' asut, Herra, elämä,
Ei kuolemassakaan hän häviä.

En itse.

Vast' äsken nostit mun rinnoilles,
Ja painoit povellesi.
Jo tunsin tykkivän sydämmes,
Hyvyytes', autuutesi.
Jo vapauttasi hengitin,
Jo uskoin, toivoin ja rakastin.

Sä laskit lapsesi astumaan,
Pois juoksin johdostasi,
Niin lankesin yhä uudestaan
Ja rikoin neuvojasi:

Nyt kärsin töittäni tuloksen,
Nyt olen arka ja epäilen.

On, Herra, kasvosi pilvessä,
Mun tukkehessa tieni.
Suur' olin Isäni sylissä,
Nyt poistuneena pieni.
Mun tempaa luoksesi uudestaan,
Taas ala tietäni aukomaan!

Jok' askeleella käy kanssani,
Sun korkuisekses asti.
Kun omakseni teet henkesi,
Teen tahtos nuorteasti.
Jään muuten orjaksi ainiaan,
Jos isänkättäs et anna vaan.

En orja, vaan Sinun sukuas,
Sun leimaas tahdon kantaa;
Sun täytyy mulle siis johtoas
Ja voimanhenkes' antaa.

Jos rikkoi ihminen minussa,
Jumala minuss' ei lankea.

Hän vapahaksi mun uudistaa,
Sen tunnen hengessäni:
Kosk' uskon, toivon, voin rakastaa,
On Herra ystäväni.
En itse, vaan Isä minussa
On hyvän alkuna, voittona.

Palaus.

Jumalani, Herrani!
Hylkäisitkö lapsesi?
Luotasko mun luovuttaisit
Siks' ett' olen syntinen,
Kodistasko karkoittaisit
Lapses tuhattuskaisen?
Mistä armo ammentuis,
Jos Sun sylis sulkeuis?

Näin kuin olen, luokses käyn,
Katso, Herra, miltä näyn.

Puhdista ja tee mun siksi
Miksi mieles halajaa,
Kaikki käy sen parahiksi,
Joka Sinuun uskaltaa.
Muu on apu pettävä,
Herra, Sinuss' elämä.

Olen ilman puoltajaa,
Joll'ei Sinuss' auttajaa.
En voi muiden hartialle
Syntejäni lastata.
Pojallesi tuhlaajalle
Armosylis avaja!
Syleilysi voimasta
Elän Sinuss' uutena.

Anteeksi suo kaikille
Anteeks', Isä, minulle!
Mieli uus luo henkeheni,

Oma mieles minuhun;
Istuta mun ihmiseni
Jumalaani, Sinuhun!
Niin Sun valtakunnassas
Olen altis palvelijas,

Pyhänä.

Jumala, Sinun päiväsi
Maan päivistä on vapain,
Kun emme vaipuis' orjiksi
Vaan tuhmain ihmistapain.
Sun tahtosi on: rakkaus
Ja pakkotöistä vapaus.

Oi päivää, jonka rakkaus
Noin vihkii vapahaksi.
Tee, Herra, täällä vaellus
Vaan pyhäks' ainoaksi:

Luo meihin työhön mieltymys,
Työn kautta mielen ylennys!

Pyhänä kukin omans' on,
Jokainen oma Herran;
Tee meille toimet arkion
Myös vapahiksi kerran,
Ett' orjamieli katoais
Ja väkivalta haudattais.

Pyhänä kutsuu temppeli
Ja Herran helma, luonto,
Vaan pakkoa ei sietäisi
Jumalan hyvänsuonto:
Hänelle pakkorukous
Ja pakkotyö on kauhistus.

Tee mitä mieles halajaa,
Vaan seuraukset kestä.
Jumala hurjan kuolemaa
Ei väkivalloin estä.

Hän tietää: Herran tahto vaan
Tapahtuu meissä aikanaan.

Elämän saarnakirjasta
Se oppi selv' on meille:
Se rikkoo Herran tahtoa,
Ken eksyy orjan teille,
Ja luonnon lain tallaja
On ihmis-onnen sortaja.

Sun vapautes' ilmassa
Totuudet kukkaa kantaa,
On hyve siellä luontoa,
Se runsaan sadon antaa.
Vaan pakkovallan orjissa
Käy petos ulkokullassa.

Pyhitä meissä päiväsi,
Jumala, johtajamme!
Tee tahtos meissä luonnoksi,
Sen että oivallamme.

Niin luontohonkin juurtuen
Tok' yllätymme taivaasen.

Niin maasi kauneuksillaan
Tääll' evästelee meitä
Pyhyiden vapaavalkamaan,
Totuuden viittateitä.
Niin löytää kansas pyhän maan
Vapaana, uunna, loistossaan.

Sinun me.

Kaikk' ihmisesi, Herra, me
Sun pappikuntas olemme,
Luo meihin valkeutta.
Totuuden tulkit meistä tee,
Ett' ilki vääryys pakenee
Sun valtaas, oikeutta.

Tee meistä uhripappeja,
Ett' elämämme altisna
Ain' ois Sun tahdollesi;
Niin vakauta mielemme,

Ett' ois myös altis henkemme,
Kun vaatii totuutesi.

Sun aatelisi, Herra, me,
Sun sotaväkes olemme,
Tee meistä urhokkaita!
Tee kestäviksi jalossa
Sun ihmiskuntas sodassa,
Kun hyvyys valtaa maita.

Me lapset suuren kuninkaan,
Jumalan kaikkivaltiaan,
Ei sovi halpuus meille.
Kun muistamme Sun, Isämme,
Niin totuus valtaa veremme
Ja viittaa käskyis teille.

Ken sukuas on korkeaa,
Hän tahtoasi rakastaa
Ja pyrkii pyhyyteen.
Kuin lapsi äidin rinnoista,

Niin vahvistuu hän Sinusta
Ja kasvaa hyvytteen.

Min hyvää, pyhää, oikeaa,
Sen lapset Isäst' ammentaa,
Hän yksin nostaa meitä.
Hän korjaa vajavuutemme,
Hän täyttää varrenmittamme,
Ei kesken työtään heitä.

Oi, Herra, suurin kuningas,
Suot meille voimas, kunnias,
Suot armost' autuutesi!
Ken Sinua ei rakastais,
Ken mainettas ei kuuluttais
Ja rientäis rinnoillesi!

Loppuhymni.

Sun olemukses täyttää avaruuden,
Ikäsi kaiken iankaikkisuuden.
Tuoll' ylähällä Sinä asustat
Ja maassa pienimmänkin paimennat.

Sun neuvos ohjaa koko maailmata,
Maan kansakuntaa myös jok' ainoata:
Siis meidän kansaa myös et unhotat,
Vaan asut meissä tahtos voimalla.

Kumoa täällä hengen orjavallat,
Pois perkaa saastan suot, yöhuurut, hallat,

Ett' ylentyisi touot tohisten
Ja sato kasvais satakertainen.

Ett' aina uutta viljaa versoaisi,
Niin kansas hengen luonne puhkeaisi
Ja kasvais kypsi, täysi tähkää,
Se tähkä, jota kaipaa kansa tää.

Se siemen, joka ihmishengen antaa
Totuuden voimallista viljaa kantaa:
Siit' on Sun vapautes valossa
Uus' elon-aika kerran koituva.

Niin asut, Herra, meissä valtiaana
Ja koko maa on Sulle viljamaana.
Vaan tuulten arka, päivän pelkääjä
Ei istuintasi tohdi lähetä.

